

5 NGUYÊN TẮC VÀ 3 THÀNH TỐ CỦA TRUYỀN THÔNG NGUY CƠ PHÒNG CHỐNG DỊCH 2019-nCoV

Mục tiêu bài học

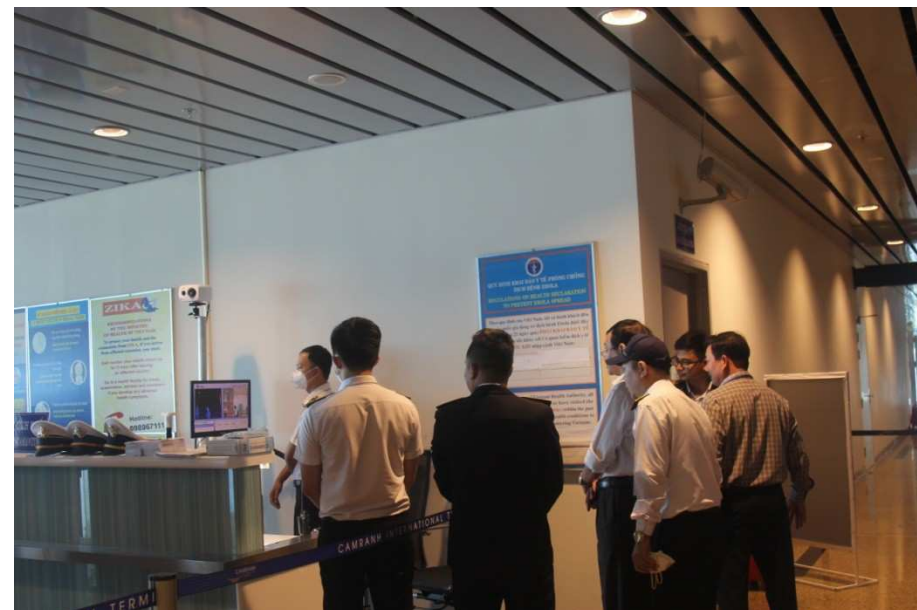
Sau khi học xong, học viên có khả năng:

- *Trình bày được 5 nguyên tắc truyền thông trong vụ dịch*
- *Trình bày được các nội dung của 3 thành tố của truyền thông nguy cơ trong bản kế hoạch truyền thông vụ dịch*
- *Phân tích được việc thực hiện 5 nguyên tắc truyền thông trong vụ dịch cụ thể*
- *Sắp xếp được các hoạt động truyền thông của một vụ dịch cụ thể theo 3 thành tố.*

Nguyên tắc cơ bản của Truyền thông nguy cơ

5 nguyên tắc của truyền thông vụ dịch/vấn đề y tế khẩn cấp

- I. Tạo được sự tin tưởng
- II. Thông báo sớm
- III. Tính minh bạch
- IV. Lắng nghe, thu thập thông tin thường xuyên
- V. Lập kế hoạch cụ thể và chi tiết

Bình luận: Tốt/ chưa tốt/ nguyên nhân

Tạo được sự tin tưởng

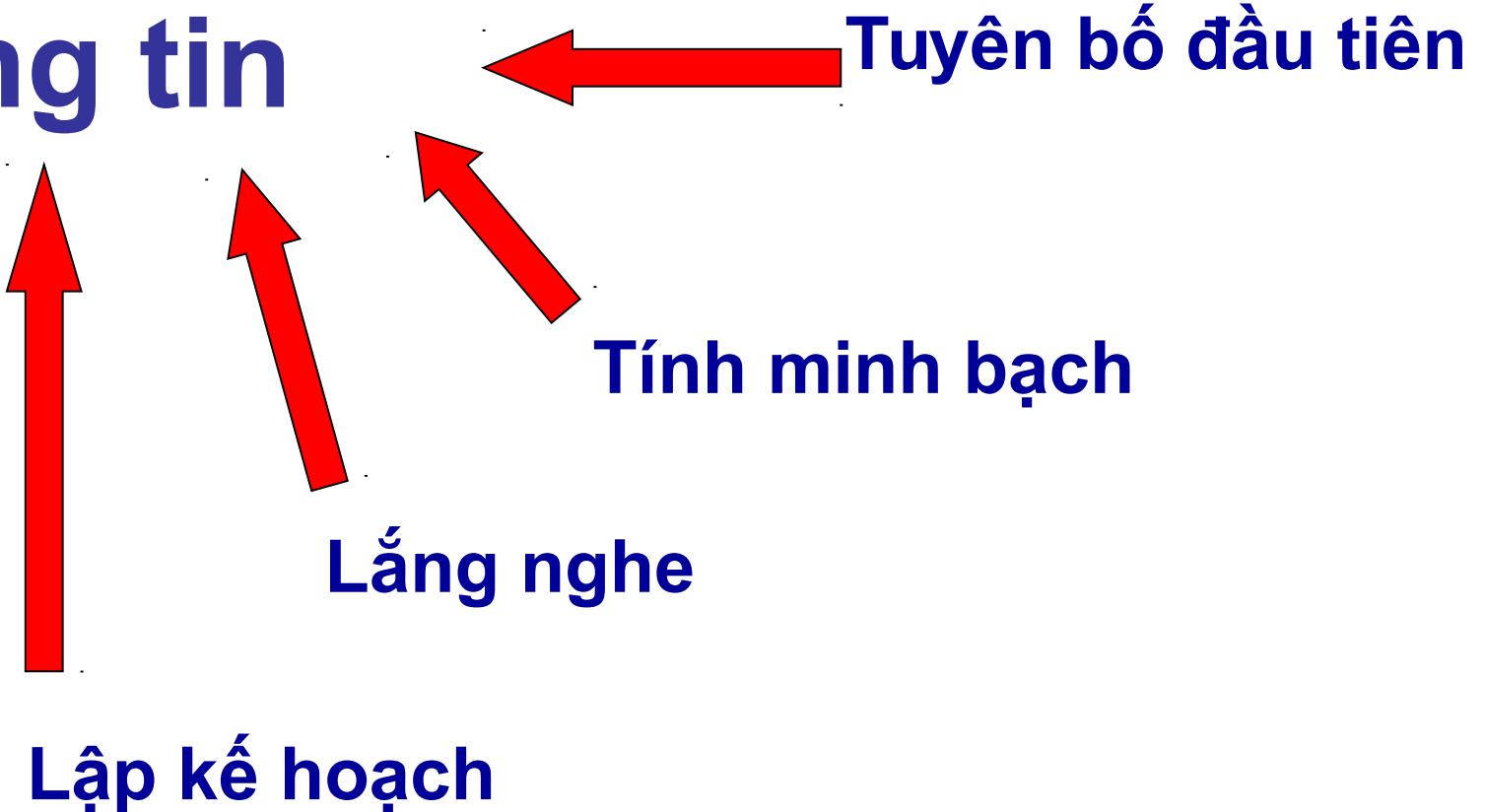
Lòng tin

Tuyên bố đầu tiên

Tính minh bạch

Lắng nghe

Lập kế hoạch

Thông báo sớm

Nên công bố thông tin khi nào?

- Có giúp cộng đồng có dịch tự bảo vệ họ hay không?
- Có ảnh hưởng đến khu vực kinh tế nào không?
- Có gây phân biệt đối xử với nhóm dân nào hay không?
- Có làm nhận định Chính phủ “yếu kém”?
- Có thể tạo tin đồn thất thiệt?

Những lý do giấu thông tin về vụ dịch có hợp pháp hay không?

Tính minh bạch

- Khuyến cáo của WHO: Cần minh bạch dù còn thiếu thông tin
- Tính minh bạch:
 - ✓ Làm tăng sự cởi mở và trách nhiệm
 - ✓ Được thể hiện thông qua truyền thông
 - ✓ Giúp quyết định công bố thông tin đến đâu cho công chúng?

Khi nào công bố dịch lần đầu – Những tình huống không nên

- “Tình trạng chưa biết”
- Thiếu thông tin sẽ làm tăng lo lắng/hoảng sợ
- Dễ có khoảng trống thông tin trong Giới truyền thông
- Các “chuyên gia” chưa được thông báo sẽ suy đoán
- Dự báo rằng nếu không thông báo gì sẽ không có điều gì xảy ra
- Không cần quan tâm đến ảnh hưởng kinh tế
- **Mất kiểm soát**

Khi nào công bố dịch lần đầu – Những tình huống nên

- Tin đồn đại thất thiệt sẽ lan truyền
- Nếu giới truyền thông công bố trước có thể làm ảnh hưởng đến lòng tin
- Càng giữ thông tin càng gây phức tạp khi mọi việc được phát hiện ra
- Công chúng chấp nhận thông tin khi còn chưa sáng tỏ và còn có thể thay đổi dễ hơn
- Khuyến khích các hành vi phòng bệnh/giám sát
- Mô tả về vụ dịch trước các nguồn thông tin khác
- Dịch bùng nổ không thể giấu được
- Thông báo tích cực giúp tăng cường kiểm soát_

Lắng nghe, thu thập thông tin thường xuyên

Kiểu cũ: Truyền thông một chiều để thông báo

Kiểu mới: Truyền thông hai chiều để trao đổi
thông tin

Mục tiêu cũ: Cảnh báo nguy cơ

Mục tiêu mới: Hợp tác cùng giải quyết nguy cơ

Hiểu được cộng đồng nghe được gì, nghĩ gì hoặc
cảm nhận được gì là điều quan trọng. Vì sao?

Lắng nghe, thu thập thông tin thường xuyên

Tuân thủ giải pháp lắng nghe tích cực để đảm bảo hiệu quả của các hoạt động truyền thông.

Đảm bảo 4 bước lắng nghe tích cực trước khi lập kế hoạch :

- 1) Thu thập thông tin;
- 2) Kỹ thuật kiểm tra chính xác;
- 3) Tổng hợp thông tin và xây dựng thông điệp;
- 4) Theo dõi và đánh giá.

Lập kế hoạch cụ thể và chi tiết

Các mục tiêu truyền thông theo giai đoạn

1. Trước khẩn cấp
2. Dịch bắt đầu
3. Dịch lan nhanh
4. Dịch thành vấn đề sức khỏe khẩn cấp kéo dài
5. Ngay sau dịch
6. Giai đoạn hồi phục

Các thành tố của truyền thông nguy cơ

Các thành tố của truyền thông nguy cơ

Truyền thông thay đổi hành vi

Truyền thông thay đổi hành vi

Thông điệp truyền thông nhằm thay đổi hành vi

Xây dựng và triển khai các chương trình nâng cao sức khỏe để phòng và chống bệnh mới nổi và các mối đe dọa khác đến sức khỏe cộng đồng, bao gồm nâng cao các hành vi bảo vệ sức khỏe, huy động xã hội tham gia khi xảy ra vấn đề y tế khẩn cấp. Truyền thông thay đổi hành vi theo cách tiếp cận dài hạn và nhất thiết phải gắn kết gắn gũi với cộng đồng.

Truyền thông nguy cơ

Truyền thông Thay đổi hành vi

Cần chú ý:

- Thiết lập và hoàn thiện mạng lưới đến tận cơ sở để truyền thông và thu thập thông tin/phản hồi thông tin
- Hoạt động nhằm thay đổi hành vi của các nhóm đối tượng đích để phòng chống bệnh dịch
- Nhận biết các yếu tố ảnh hưởng thay đổi hành vi để có kế hoạch hành động phù hợp (Huy động xã hội, vận động lãnh đạo...)

Các thành tố của truyền thông nguy cơ

Truyền thông điều hành

Chia sẻ kịp thời thông tin nội bộ giữa các nhà lãnh đạo, bao gồm cả các nhà lãnh đạo y tế, các thầy thuốc lâm sàng, các nhà làm xét nghiệm, các nhà hoạch định chính sách và các ban ngành, lĩnh vực khác liên quan. Truyền thông điều hành đảm bảo đáp ứng có sự phối hợp và cung cấp thông tin đầy đủ về tình hình cho các nhà hoạch định chính sách, giúp họ có thể quyết định lựa chọn các bước tiếp theo và thay đổi chính sách. Truyền thông điều hành cũng quan tâm đến truyền thông giữa các nước, nhất là khi bệnh dịch hoặc vấn đề y tế khẩn cấp vượt qua biên giới.

Truyền thông điều hành

Thiết lập hệ thống, quy trình, trách nhiệm, kế hoạch, phân công, qui chuẩn (SOP) để vận hành các hoạt động TT

Truyền thông nguy cơ

Truyền thông điều hành

Để vận hành hoạt động cần:

- Thiết lập hệ thống
- Thiết lập quy trình
- Quy định trách nhiệm các bên
- Xây dựng kế hoạch
- Phân công
- Xây dựng qui chuẩn (SOP)

Các thành tố của truyền thông nguy cơ

Truyền thông trong tình huống y tế khẩn cấp

Phổ biến nhanh thông tin và các thông điệp liên quan sức khỏe đến các nhóm đối tượng trong thời gian diễn ra vấn đề y tế khẩn cấp.

Mục tiêu là tạo dựng niềm tin cho cộng đồng, giúp người dân biết cách và có thể thực hiện các biện pháp bảo vệ, giảm sự nhầm lẫn và tăng cường giám sát. Thông điệp đưa ra dựa trên kết quả của đánh giá nguy cơ, có cân nhắc đến mức độ thiếu thông tin và thông tin chưa rõ ràng. Thành tố này bao gồm cả công bố thông tin lần đầu và thông tin diễn biến về phát tán dịch thông qua phương tiện thông tin đại chúng.

Truyền thông trong tình huống y tế khẩn cấp

Thông tin cho công chúng,
Đáp ứng với những quan tâm của
Cộng đồng & hỗ trợ hành động y
tế công cộng

Truyền thông nguy cơ

Truyền thông trong tình huống y tế khẩn cấp

Cần thực hiện:

- **Thông tin cho công chúng** = nhanh chóng phổ biến thông tin và các thông điệp đến đối tượng đích để cộng đồng thực hiện các biện pháp bảo vệ và làm giảm nhầm lẫn
- **Đáp ứng với những quan tâm của cộng đồng**
- **Hỗ trợ hành động y tế công cộng**

Nhằm đảm bảo 5 nguyên tắc truyền thông nguy cơ

Kiềng ba chân- các thành tố của truyền thông nguy cơ

Xác định nội dung quan trọng của 3 thành phần truyền thông phòng chống dịch 2019- nCoV

Mỗi thành tố

- Nhiệm vụ trọng tâm là gì?
- Liên quan đến những đối tác nào?
- Trọng tâm nội dung truyền thông là gì?
- Thuận lợi và khó khăn khi thực hiện?

BỘ Y TẾ
TRUNG TÂM TRUYỀN THÔNG
GIÁO DỤC SỨC KHỎE TƯ

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 14 /GDSKTU

V/v. Đẩy mạnh công tác truyền thông
phòng chống bệnh viêm đường hô hấp
do nCoV

Hà Nội, ngày 30 tháng 01 năm 2020

Kính gửi: - Trung tâm Truyền thông Giáo dục sức khỏe các tỉnh/TP.
- Trung tâm Kiểm soát bệnh tật các tỉnh/TP.

Thực hiện chỉ đạo của Bộ Y tế theo công văn số 369/BYT-TT-KT ngày 30/01/2020 về tăng cường tuyên truyền, vận động phòng, chống bệnh viêm đường hô hấp cấp do nCoV, Trung tâm Truyền thông Giáo dục sức khỏe Trung ương kính đề nghị Trung tâm Truyền thông GDSK và Trung tâm Kiểm soát bệnh tật (CDC) các tỉnh/ thành phố tập trung đẩy mạnh công tác truyền thông chủ động phòng chống bệnh viêm đường hô hấp do nCoV, cụ thể như sau:

1. Về nội dung truyền thông: Tập trung truyền thông để người dân chủ động thực hiện phòng chống bệnh viêm đường hô hấp do nCoV và cập nhật theo khuyến cáo trong Công văn số 369/BYT-TT-KT ngày 30/01/2020 của Bộ Y tế.

Thường xuyên cập nhật các thông tin chi tiết về tình hình bệnh trên các trang website:

-<https://www.vncdc.gov.vn>

-<https://www.moh.gov.vn>

-<http://suckhoedoisong.vn/Virus-nCoV-cap-nhat-moi-nhat-lien-tuc>

-<https://www.t5g.org.vn>

CÁC BIỆN PHÁP PHÒNG CHỐNG BỆNH
VIÊM ĐƯỜNG HÔ HẤP CẤP

DO VI RÚT CORONA MỚI

Thực hiện vệ
sinh cá nhân.
Rửa tay bằng
xà phòng và
nước sạch

Che miệng, mũi
khi ho, hắt hơi.
Đeo khẩu trang ở
nơi công cộng

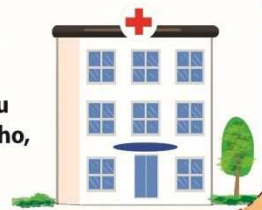
Giữ nhà cửa
sạch sẽ, thông
thoáng

Tập thể dục, ăn
chín uống sôi và
đủ chất để tăng
cường sức khỏe

Tránh tiếp xúc
với người có
biểu hiện cúm

Đến ngay
cơ sở y tế
khi có biểu
hiện: sốt, ho,
khó thở

Đường dây nóng
19003228

BỘ Y TẾ
TRUNG TÂM TRUYỀN THÔNG GIÁO DỤC SỨC KHỎE TRUNG ƯƠNG
Năm 2020

NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT ĐỂ PHÒNG BỆNH VIÊM ĐƯỜNG HÔ HẤP CẤP DO VI RÚT CORONA MỚI

Bệnh viêm đường hô hấp cấp do vi rút Corona mới là gì?

- Là bệnh do chủng mới của vi rút Corona gây ra. Nguồn lây chính từ động vật.
- Bệnh lây truyền từ người sang người qua đường hô hấp do tiếp xúc với dịch tiết mũi họng của người bệnh khi nói chuyện, ho, hắt hơi.

- Bệnh có biểu hiện giống cúm thông thường như: sốt, ho, chảy nước mũi, đau họng... Khi tiến triển nặng sẽ dẫn đến viêm phổi, suy hô hấp cấp, có nguy cơ tử vong cao.

Sốt

Ho

Khó thở

- Hiện nay chưa có vắc xin phòng bệnh và thuốc điều trị đặc hiệu.

BỘ Y TẾ
TRUNG TÂM TRUYỀN THÔNG GIÁO DỤC SỨC KHỎE TRUNG ƯƠNG
Năm 2020

Cần làm gì để phòng bệnh viêm đường hô hấp cấp do vi rút Corona mới?

Thực hiện vệ sinh cá nhân.
Rửa tay bằng xà phòng và nước sạch.

Che miệng mũi khi ho, hắt hơi.
Đeo khẩu trang ở nơi công cộng.

Tập thể dục, ăn chín uống sôi và đủ chất để tăng cường sức khỏe.

Giữ nhà cửa sạch sẽ, thông thoáng.
Thường xuyên lau nền nhà, tay nắm cửa, bề mặt các đồ vật bằng chất tẩy rửa.

Tránh tiếp xúc với người có biểu hiện cúm.

Cần đến ngay cơ sở y tế khi có dấu hiệu: sốt, ho, khó thở.

Đường dây nóng
19003228

Kết luận

- Truyền thông không bao giờ là sự nỗ lực của riêng ai
- Khi dịch xảy ra, truyền thông là ưu tiên hàng đầu
- Cần xây dựng các kế hoạch một cách chi tiết và thực tế

Cách tiếp cận truyền thông thường xuyên là chìa khoá cho sự thành công